

Algus on tehtud. Klusmüüri esimene rivi derida on kohale seatud. Nüüd on tarvis aga sellel alal edasi töötada, siis saab meie õhtus kerkima ikka kõrgemale, kõrgemale.. Klusmüüri rivid on küll krobelised, kuid see ei tee viga. Klusmüüri võime väga hästi ta-
 1. kurnata rividest teha. Aga kui meie tahame ilusat chitust saada, peame maapinnas kõrgemale kerkivate müüride rivid hoolega ära latuma, neid siledaks tegema.

Püüame et „Kuma“ kasvavaks kumars saaks, sest kasvav kuma kuulutab valguse tulemist ette, ja valguse poole me ju rühume, valgus ju meie lõpusiht ongi. Töötame sellers, et „Kuma“ kasvaks ja valgus ikka lähemale ja lähemale jõuaks! Sellers jõudu kõigile naas töölisele!

„Kuma“ № 1.

Toimetus.

A SU TAJA D

J. FINBLAU

V. SUIGAS

E. LLET

T. VELLIK

J. VELLIK

Oo vaikus valdab pimedat portsi,
lund sajab, õrnalt tuba valgustes,
ja tase helguvad aknad
end vahel peites ootamata pausetes.

Meis tõuseb igatsus... ja õrnus valdab
me melestame kadunud kellimaid...
Me ülekame rist kõik me õnnetunda:
oh mängi veel meloodiaid sa õrnemaid!

Eas libisevad sõrmed tase üle klavessini
piano-pianissimoga lõpetada
ja alga jälle oma võradeta nutta
ja muksu meletut... ja lõpmata.

Ma nutta tahaks - rind igatsusest raske
et laugel pimeduses mõni pisee veel.
Nii hea see on mu väsinud riimal...
oh mängi siiski - pimeduses - veel!

Sa naerad meie lapsikust - se taad meile tule!
Ükskõik, siis tae, näed jälle kivistunud nägusid:
kõik õrnus uppus ainsas valguskiires,
su mängu näidustus on kadunud.

Kõrgepäinid sa ei tunnud oma mängu mõtet
sa tema laaja oled ja
ei saanud sa tunda kurgus värisevat nutta
ja sellepärast oled õnnetu...

Ma siiski tahan loota!

Üks ilus elumõte: hing leidis hinge ja nad ühinesivad ja vägavalt nõlaskendavad elulaulu — ja meie mõlemi hingest kõlaskendab elulaulu, ja meie lootsime seda elulaulu igavesti kuulda, sest laul ühendab hinge- ja hing loob laulu.

...
Kõnnivad langedes ahelkõnnivad, nad tõusevad on ja kasvavad ja pimedusse vaavad...

...
Maa kui kuulendab ikka veel seda kõrges laulu, kuid mitte vägavalt, vaid tase, vaikne, pühakult, ja meie hingest kui loob ikka veel uusi laule, ilusamaid, elumõtteid. Kuid see on vale. —

...
Mina kändis saatus kaugele, mul pisar ilmub laule, kui tagasi ma vaatan. Ilu ei ole, mu rahutu ei ole, mis eumid sa mis rändama, veel ikka ei ole vanda, kust saatus karmilt kaanib mind, nii kaugele ära kanda? — Sa kõrgem seda tead?

Kas oli mu põues puhast piisid, kas hingest oli äige hõid, kas laulsin ma äiget laulu?...

Tasa... tasa... ma kuulen kaugele kaja ... mis muud on mu äärmisel hingel veel vaja — see on armatu troost!

Kas saab mu hing veel laulu luua, kas saab ta ohvris põlvitama — mis ikkagi ta armu? — oh armu ju!

Oh saaks mu hing veel laulu luua ja kadunud hingel põlvitama — ja need põlvit saaks sätama päikse käes, kui põlvitatu tulemeri: silm sa võid vaata üle vee ja ei ole sa võid astu...

Kuid kadunud on mul see tee...

Maa siiski tahan loota...

Suvöö mälestused.

Meelde mul tuleb üs ilusam nägevus-suveõ. Slinge last näeb jäänd mälestus: rauguses seisavad musta-
vad pedajad vannis. Oo an. Viot nomaigi uinuab; Kuida ja
liamara iktine tulevõ-suveõ ärnem ja ilusam kunstilõ-
palminud pedajad kullare võrguga, sellis nii pehme, nii magu-
on magada.

Ellele mul tuleb see kumaliku ilus, mustade silmadega
mõõtsa sügavus... Süütsust ta silmades, mällasin põlevat,
võotuse sügavust arvasin alevat. Teda ma süütsõõl kõrgi seel
ihkasin, soinal suudlusi paluda tihkasin...

Suviõõ lüinud, kui uduks unistus; temast mu
hingesse pugenud peitumised...

gäälle on sumu ja lumelik suusõõ, seisavad männad ja hülkamas tulevõõ; enam ei sunda ma leida säält kunstiõõ, pilgama õppinud olen ma suusõõd. Ranni — väär kisendab kõvaoti kiusakalt, ärikult säält kiuskeses — hulkamas agaralt; mõlemad hääled on metsikud, nõlavad, rikuvad suusõõ varjast harmooniat. Vestikud sääled nii lõpmata rajasid, ilusad unenäod laiali ajavad. Ära siit sinna, kuu varjusest väin unista, varjusest väin rääkida enese hingega...

Kõjas on rahunenud, vaated on muutunud. Sa-
 tus mind mitmele rängasti puutunud, saatus mind
 merele vihkse tormiga, pimedas kallast mul leida on väi-
 mata... Siirtsasti kardan neid kallisisid kaljusid ja
 seda verevälja. Kiskunud paljusid enese hõlma ta ar-
 metu vihaloog, paljusid hauras on ääretu rätsevoog.
 Meeltu saatus! Sind tahaksin sõidelda; miks sa ei
 laskunud mind üheskoos väidelda, sellega keda ma süütoel
 ihkasin, keda ma omaks kord nimata ihkasin? Ühes-
 koos kergem on püüda kaljusid, kergem on vaigistada
 tormisid paljusid. Üksinda jäänud ma. Sind mul rahu-
 ta; süütoel tuline tule ja jahuta, kangasest vaiksesse randa
 mind jahuta, sinna, kes hing mul väiks elutööst paha.

Kaugele näen kodu kasvama,
Tammel müüridel tugiksa.
Kloppg.

Sahistes langevad kolletand lehed...
Kodumaalt kaugele vaolavad mehed;
tunda vast saavad seal lõikavad rauda,
mõnigi nendest vast variseb hauda -
värsasse mullasse.

Sahistes langevad kolletand lehed...
Kodumaalt kaugele vaolavad mehed,
selleks, et kaitseda Kalevi sugu.

Sahistes langevad kolletand lehed...
Kodumaalt kaugele vaolavad mehed,
selleks, et kangeneks tõusev Eest.

Kaevikus lamades puhkuse ajal
unnele ümbrus ja varised pöevad;
mõtted need rändavad kodumaa rajal,
silmas taut armsamaid piltisi näevad.

Kerkivad vabrikud kodumaa piirial,
ätivad rattad ja töötavad masinad;
kodumaa põldude kollasel riival
kärmele liiguvad töötajad kasinad;
mülnaked rabamaad - aside pesad -
risti ja pikuti tükidens lõigataks,
selleks, et sünniks heinamaad, kesad,
põllud, kus tuleks viljapõisid kõrgust aas.

Sahistes langevad kolletand lehed...
Kodumaalt kaugele vaolavad mehed;
tunda vast saavad seal lõikavad rauda,
mõnigi nendest vast variseb hauda
värsasse mullasse.

Kerge neil surra on iluistest riidest,
vapranu lahingus langeda, teades
et nad saäl surevad tõuseva Eest. eest

Kuusa N 5.

Kivi.

Kivred.

Oli sügise õhtu tüis kuld ja unistavat vaikust. Ma seisin laigedal väljal ja vaatlesin kurgede rida, mis lõuna poole lendas. Ikka kuremaris läks mu meel, kui ta minustemale jäundis ja viimast taeva nulli-värvi kaugusesse kadus. Ma ei tea miks, kuid mulle näitas, et need kured kaugele üle mere lennates ära ensivad ja et ma neid enam üalgi näha ei saa. Kus puinutased minust mööda lennates reglaret ja kurev-let oma tüütu, nagu alus neil sferimides, et nad seda teed viimast korda lendavad, et nad enam üalgi, üalgi tugusi ei tule. Kui palju mõtet ja tuust on neudes sõnades „ei üalgi.“ Nii räägib pui, kui ta kinnis korgide all tüvett langeb, surevat piteer päikese poole saates, nii räägib inimene, kes elust euhent.

edon peab see tegema ja üllennu, kellelt loo-
tus kuub, nii, nagu kured, kellest ma mõtlesin, et
nad meretele ära ensivad ja enam üalgi laga-
si ei tule.?

Kuma N.7.

Elav.

Hans vaitlust.

1905 aasta.

Väimsasti lehvivad punased lipsud
 Kõlguvad kõrguste punased tipsud,
 Kuhu ju ammugi rahvad piituvad
 Vabadust ihaile ülesse hiituvad...
 Rahvasles tõusevad mitmeksi lootused...
 „Nüüd lähevad taide me ammused sotused!”

* * *

Rusubene langes me ilusam unistus,
 Inka jäi saamata ihatud vabadus;
 Klinges talt ainult üks verine mälestus...
 Klinglised vaitlejad suruti maha,
 Visati hallide müüride taha;
 Teised neist Siberis kaevavad kulta,
 Paljud ju varisevad väerame mulda...

* * *

Langesid mehed, keisr alles jäi iha
 Vabaduse tung - ja ääretu viha...

1917 aasta.

Põllegei välnusid tappesid vahedad...
 Väimelu valitsus suruti alla,
 Endised vaitlejad põias tõi valla.
 Kangele elutung purustas ahelad!

Kumma N 9.

△

Peipsi.

Kuudas ta kohises Põhjamaa udu
läbi õõ vinguva tormide...
Kes küll need hääled nii asavalt kuus
Omaseks hymnuseks Eestile?

Maadalar tormasid pilvede karjad,
kadusid kaugele udusse,
süält aga hlelitas laenete harjad
neerelides rullisid rannale.

Katsis siis korraga liivase kalda-
väsinult vajusid tagasi;
ratur ei püüda kauda nad malda
rühkisisid rannale uuesti...

Kajakas tormilind võimsasti loosis
koduselt üle ta ääretu vee.

Mida ta ihkas, ehk kuhu ta soovis?
Kuhu kad kunds see lõpmata tee?

*

Vaikinud mure. Pea hommik ju jõudis
üle vee punetas taevakaar...
Laeneks laenene järel sõudis...
Magades unistas kõnnjale saar...

Kuma XII.

Haldale uhutud laip.

(In memoriam)

Haldale uhutud noore neitai surmuneha lebas
sääl, kus põlunud muud kui öudne tühjus. Ei ühta
muot eluta peipitsketni palnud ta ligiduses - ainult
seemõjul kummutunud rämpas ja mustas muda.

Säält leidis vallatud poisikere noore tütarlaps.
se laiba, - nuabel, kui jõgi smas täieas vabadus-
mängus, ning taevast romantiliselt helesinine.

Ta lebas haisvatt rämpasu rüüal, seal teda olid
küllalt viintantunud maailma piinad ning vaevad.
Ning rohkesti aldi ta neitsilikku hinge pillutatud
saasta. Ja see lühkas neledasti.

Ta maeti. Ning läksin ta kalmale, et anduda
mõtleks. surmast ja elust, armastusest ja sünnest.

Kui aga oli mu imestus määsatu, kui ta
hauas nägin kuldpäivse heleduses õitomas lõh-
navinnuaid lilled! Teadsin kas oli ta, ning et teda
olid vaid maailma kurjused langeanud kummutusse.

Ning alati, suus õhtu-äil, kui tõjain vääs-
likus trallitas ausi tuundusote pillnare, läksin
ta kalmale, et tühenda oma meelekibedust ja muu
rusekarikat piinast ning ärdusest.

Nii oli südamekõgi kergem...

Ja lilled lõhnasid hõlled, õitsesid ta kal-
muse täies ilus, täies rannaduses ning toreduses...

Sügisel nelumiskoolis.

Pink avas verunda utatab aeda. Välimine seer
süüresest kolletanud ning pleekinud raamesse. Kohati
nurgas ripub tinnena ämbliku võrk tolmust mür-
tenstades. Surusid ju ammu ämblik ringta ahv-
ist rääbsest on järel jäänud tühi eest.

Käbi klaase, mille laige segane, vastu tume-
drol vanakese kustunud silmad, on näha suur aed
süüa mustrapuu allidega, mis raugelt toreda pees-
panti sünnitavad.

Oled on vihmaast märg. Püed on määrd, oksad
uuisama; märg on kollane kollunud rohi. Püed on
võel lehtis, sünnitades sügisvärva tooredele, kolla-
est tume pruunini. Vahetel ruttab tuulekoog läbi
aia, mis muudab vastu peatuse hulumine. Kui poleks
seda hulumist - oleks nii tüdne ja vaikne kui kavas.

Käbi tumeda klaase on näha lehtilangemi-
ne. Vainsett, tüstise järel ealduvad nad eudid ou-
cist, ning rasned, veest ülestutsuud, rannusest täis-
imbunud, tase ning alandlikult langevad maha.
Sellest langemisest on liikumine, kuid pole elu.
Võetud on surumehad, kes anduvad end alla tuule
mehaanilise jõule, on valmis mädanema, langevad maha.

Kuulda on vahetel, kuidas tihedad vihmapii-
sad katusel ning vastu klaas-seinte trummuelda-
vad. Tuhanded nägemata rükalised alopivad hää-
tsides pööravatu.

Ulgust ja soojust vana maja peatunud seih-
te taga. Ülal ujuvad aga tinakarva tumedad pil-
ved ning kaugus ja ligidus on udus. Halli sei-
vana seisab taevasklaase taga, hoibes eures vett
ja nielma. Ta on miluukordsest konnast paadunud loo-
ri sarnane, mille taga eegast, viltis võimata
võledad euresed, seisavad tumedate kujudega nör-
ged vahtrad.

Kaugel verunda nurgas, suurte rütkise häisi-
tuna, külm, niiskus pälust lüüdis istub tünni
künni vajund, sügaval looloolil

Pilvike seniravist.

Täa ali poolt hullu, loopis rõõmide rõõ-
sai: muinas, pilvus segi rõõm, hüüis meeleli
siin, meeleli sääl.

Oli cordi, mil sasio tüdrukute juure-
seid, puistas niivõel hambil põrandale nõelad. Oli
päivi, mis saatis vaheldes, piknis rõõm sammu-
vaid äpsilasi.

Tuguti riskus vastutulejil paber-
sio hambil, jõe kaldal seisjaid lünates jõe-
ke - siis jälle iotudes nurgas ünsilini vah-
eldes laxe.

Tüdrukud pidasid naja kaupsa rõõ-
põrsid rüdetons üles ta palitu, nebisid eest rõõ-
bid.

Mõned nimetasid teda
egoistiks, kuna teised nukla-
tagust siigades arusaama-
tult, atavasaadates, rõõme
sitasis.

Ükski ei saanud talt
arue, ükski ei suutnud, tal-
le ligineda. Vahet oli ta
üks teisest usjast huvitet.
Pärsid pikemalt järele,
pööras pahupidi rõõm, et
naseke ali mõista, naseke leida kogu ta olevu-
selt algust.

Kuma' 1814

A.

Moment.

Näe vates hülgab, niirgab päinse kiir
ja vilkuvad peenedelt siluetid
ning joonuvad vatel värvid violetid,
kui äpsab rõõm, kes kaob kui viir.
Veel virvendavad värvilised jooned
siis kaovad päinse nerged hooned.

Kuma' 1814.

Andi.

Toogem ohvert!

Noored! Toogem ohvert oma jumalalle
Ohvert ülim toogem oma isandalle!

Noored! Toogem ohvert oma jumalalle,
Toogem oma liiva ohverius talle!
Toogem ristli omaid himeid mäistuse vällä astelle
Et see oleks igal moment-tõpsal jäle!

Noored! Toogem ohvert oma jumalalle
Toogem naisele aja-kingi saatavalle!
Kestnem eudast paiskas halla-öö,
Lühgist vaba elgu noorte töö!

Noored! Toogem ohvert oma jumalalle
Ogenu andkem oma hinge riisajalle!
Ogenu valus, et ei tühjes saatau maaju,
Ega saaks meid rõia labyrinti viia.

Noored! Toogem ohvert oma jumalalle,
Ohvert ülim toogem oma isandalle!

'Kuma' N 15.

27. Chirac.

Keda ma armastin.

Suured mulle villand sinisilmis, sine tava-
list silmist länitet ningede puigins ilma.

Kiitlusi apuliseerind nende kõõritus sini-
silist, mille võikõõritusele veel usk kõõritumata.

Villand ai suured mulle sest!

Bi kiitkustaneid mind enam nurgisilmis tüp-
misi. Kiitlusi ei olnud suured nende mureid see suh-
tus - bi suutnud enam rüüa nurgisilme kinglik tunde.

Villand ai suured mulle sest.

Igatsusele uude armastuse-õigete järele, igat-
sin verevate silme järele...

Leidis, et sinu armastata ei ootanud sinu
Faktiiv leida kedagi, kel oleks peenemad silmad, et
võiks anda tommilise armule.

Sest värsin ainult armastada sinasid silmi.

Nüüd kõhdisin alati pistlepaia, hooliga igako-
hatut silmalo, et leida verevaid silmi. Saatsi inimesi
peales absurd praasega, et nad vaatsid mind avasini,
niihins võimalus pausid neil silmi muu: sinised... si-
nised... nurgisilm... sinised, lankamata talle, neisse.
Suimered vartid, imestand king mõnigi nuig ja kaas-
tund liinult sõbrata, natura na?!

Peagi rüüti end paremale reisile - kaugele
troopika maile, kõrgelile mägede ja armute hulge-
mureile, et aga rõhata oma armastuse Wylli-puusseid elu.

Olin sõbrused lugemate aastad - töö ja päeva va-
het unustas. Unustas kuumust, jänna ja nälga.

Blasim ainult peenaste silmi sõbrusele. Fun-
taseerisin ainult peenast silmist.

Bi koutunud neid ka süü.

Tagasi tulles rändasin kaugele põhja, et ko-
rjata lumetähtselt ja jäätlingustikult igatsust.

Arjatu vee.

Munra anina, kelle tiivad lõmmeis rõõm talle
ma suust kodu pöördma.

See polnud enam inimene, vaid minu haiglast viim-
se ei mõeldud muud kui ainult peenast silmist.

Värinud roidud, nägema istusk ma kodu tume mi-
nivite...

Äkki tõusis pöörd unustas ma meenutans-
ma sõda vaatas peenaste silmiga valla lülis...

"Kuma" 18.

Stekinar.

Kuid oliis halb sellisiline - iseenesest. - Algus teigi paar tundi, siis väinisin. Väinisin nendri, mille esot tärulise aliu.

Maja esot, mis mulle ju tuttar, soovisin hõid ähtut. Täht. sin kaduda imendaku. Kuid sulgus tee roos neiu, palus-sisse astu.

Kahelsin.

Kausus rann siis: „Herra! Olite see, kes viis meid ühel äöl, vastu saatusele, olete see, kes took tänu kodu katuse alla. Kest. ke ajasime tänu ähtus meil!“

Sis avas ukse ja astusime pimedasse majja.

x

x

x

Mis hubane istu üle kulga aja kaetud laua taga! Tüju tõusis venivast liiköörist. Sain hakkama laevakõnega, liid-sin veel lõpuni: „Elagu sõda! Elagu katastrofid, mille del tär-kab elu! Suur loov valu, ainus inimene lahknemata selis laue. Sinu terviseks!“ Kuid püünes klaas kildudeks.

x

x

x

Võetiin tunnid. Reg heline ju. Sis sõnas rann tütrele: „Koorherra! igav vast, Martha, kas ei tantsisid vast midagi?“

Läksime valguseinalisse tuppa. „See tantsimiseks-mul!“ hüüvis neiu, kadudes kõrvalruumi.

Olin imestand, märgates, et naugal harmoonik kaasas. Istus kulupääl, enes veel säätates punasema lambi. Kost-sid algakkordid. Märkasin, et polnud lihtmängija, nii puhtad ja kõlavad.

Sis algas mäng! Harva aken sarnast kuulnud. Ei ol-nud see kuuene harmoonik, ei see instrument, millel mängile kuulsarn virtuos.

Helid vaestasid, pildusid siis kuretpalli vastu seinu, rök-kasid laes ja jooksid käsi käes läbi toa. Sis lahkasis sure-misel, nirisid läbi vere. Kuid tõibusid, tantsisid, kajusid, hõis-kasid - võidukünn.

Stämmeldusid.

Suureks ja avaraks paisus hing! Kuid ta ju ilma-nuunis, kuid veel paisub, seusevad ringid. Katab hing, pi-sarad hinget.

Suur on valu hingel!

Loov, tuisav valu hinget!

Kuid vaibuvad helid.

Sis avanes kõrvalt ukse ja vere valgusesse libises neiu kuestud punase looviga. Örn ihu, kui läbisaisles, patju

puhvast.

Oli kummaline tants! Õhn naesis, kui libises neha!

Oli ilmet punasil huulil! Ja silmad sädelesid, täis turs-
suat elu.

Oli metsik tants! Balas vere mulli ema naga
müügi.

Kuulsin helisemas enda wend! Ta metsik, möllab
tubakatjuna, põletab soonis. Tantsides ja punasena tulele
südamest ja tantsides ja punasena valgub, kuui ajades lakkab.

Tuudsin jõud u endas!

Kuulsin elu häält!

Vaikusis helid ja suwis liigutused, kuio si viinud mind
kaasa!

x

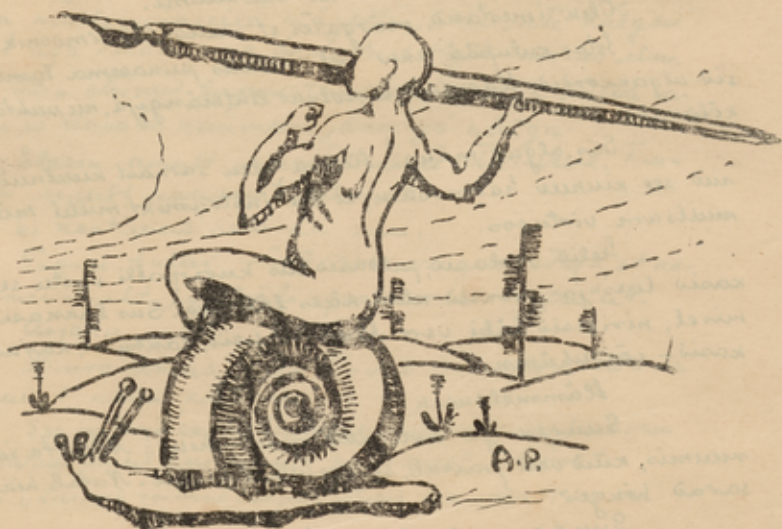
x

x

Kuu hiljem sai tantsida pulmas. Bataljoni ilme
astus abilella ühe vene naise tütreaga, kel laual kuld- hõbe
sivuis.

, kuu' N 22.

P. T. S. a.

Tagaajamine. (katke).

„Meisulageudiku ääres põ-
les suus tuli, heledat paistet
nelja imberriingi istuja ehk
lamaja mehe ja mitme koe-
ra peale heites. Lagendikul
heledat kumalguusel lamariid
veised kuna väike hulk ho-
busid ja mõned veised uga-
mööda liikusid soid.

Peale Tõku, kes viisku pui-
kas, paistsid teised mehed kõi-
magarad. Ka koerid maga-
sid. Talupoel kivjas künk.
Kauguses kostis huntide hu-
lumine, mida kuuldes koer-
tel turjakaavad harja tõusid.
Vahel vilksusid üle lagendiku
metsa äärest rohked täppsi-
praavid.

Korraka kostis metsast ra-
gin, mida raske looma jook-
s.

mine teatas. Tõku haasas ära järele. Koerad hüppasid kärede hau-
kumisega üles ja tormasid ragika poole. Kirelt vajus haukumise
sis kaugemale, koerad olid ragina teitajad tagaajama hakanud.

Haukumissist äratatud tõusid mehed.

„Mis ali?“ — „Lundid?“ — „Kas hobuse?“ kõlasid küsimused
valvel alnud seltsimeeste poole.

„Ei tea. Väib alla, et pöder. Tuli jõukstes siia poole, koe-
rad hakkasid tagaajama. Kuulote!“

Haukumine kajas juba tünk maad laagripaigast eemal.

Selsamal ajal ilmus metsast lagedale säravalt mehe kuju,
ja jooksis kirelt tule poole. Temal järgnesid vähe taga pool kaks
teist.

„Peremene!“ hüüsisid mehed imestades „mis?“

„Hehust. selga — — Vire põgenes ära!“ hüüdis Nuumu
tõstutates ja jooksis hobuste poole.

„Vire põgenes?“ — küsisid mehed imestades, püstitõustes.

„Eis nohudeki see pöder!“ ütles Tõku.

„Kus!“ küsis Moõtu hobust tule ääres tundes.

"Näe aja eest jooksis keegi maginal metsas, koerad hakkasid teda tagaajama." Vastas Tõhk.

"See oli tema ise - Urvo!" hüüdis Nummo. "Kutse hobuste selja, Tõhk ära jääb siia."

Maast väljas haarates jaovsid mehed hobuste juurde. Nummo istus juba hobuse seljas ja kuulas põnevalt haukumist, mis eemal kostis.

"Edasi!" hüüdis Nummo, nähes, et teised ju hobuste seljas. Valusast ohelikest hoohest tabatud tormas tema hobuse siis minema.

Kuus hobuse rind murdis metsa äärest võsast läbi, kaheksimeetrit neli kapja trampsisid metsa all kuivi raagusid ja sambla vaipa puruks - kiistati kangusid ka, armuidi.

Süüaäres sidus Tõhk ülejäänud hobused vaisele külge, et nad teistele järelle ei tormaks.

Kuuvalgus maalits kuuselalvadest ehk lehetihnikust läbitungides metsa all maapinnale imelikke laire, moonites kasetatud valguskiusteks inimkujud, talvis kuusetävele rikkalikult vaigu latetes.

Nii kiiresti kui see sarvses valguses võimalik, kihutasid tagaajajad edasi, haukumise poole, mis järeljätmataalt kõlas. Lagedamatast kohtadest ümberhütades märkasid mehed raske looma sügavalt jäty, millede kuhu aga ligemalt tähele panema ei hakkadud.

Tagaajamine oli ju tükk aega kestnud. Mehed vaikisid enamjaoft, ainult hobuseid sügutati aegajalt hüüetega. Metavaikust segasid hobuste suristamine ja kapjade müdik, kuia eemalt, kaugel kooste kilkimine kostis.

Hobused, ulis veel jousuhoos, Nummo mõistis lagedamatast kohti edasi jõudmise kiirustamiseks tarvitada ja haukumine hakkas järjest ligemal kostma.

Veel pooltundi kihutati nüüd juba võsasegast metsa mööda. Hobuste teed märkisid valged vahukobruud. Umbes sajajüllase vahel lahutas ratsanikke kooste lõotsutavast kilkamisest. Kaunis selgelt kostis raske looma tihnikust läbitungimine. Põhimal pool vihus läbi udu valge udu.

"Ütata!" hüüdis Nummo vägema healega, et koostele hoogu anda. Heale vajus metsa all laiali, kaugel tumedalt vastu kajades.

"Karu, mõtus, kõrgo! Kihutage põhmat kätt, ma annan teile auhõõ ajada: mina ajan otse edasi, Raho ja Ooda, katuge saadki mulle rüüsi!"

Mis lõpse äärelt? Ajajate ees avanes pool versta lai lagedus, mis tihke udu vaipa äätsus.

Mis aga ühtlasi mehi, mis tõmmati hobused järsku paigale?

Hobust pooleni väljas tormas suurte sarvedega põdes, kiirelt jõe poole. Tema kannul, tihti udust väljahüüdes, kilkasid koerad.

"Kuu!" N 23.

Aug. Peerna.

Eine meelestus, kumust?

Elia on alla minevikus. Elita ajavaps ja alla nii ni nazu kond ja olid. Peita pää rinuale ja näha neid keda enam ei ole, sõnu lausa, mis annab näabouud.

Ueg astub üle elupäivi, ei peatust pilguseni, et tõmma. ni hinge. Põlemas sillad seljataga ja kauguses koht, ku-
hu kond jõuab- ei kuhugi.

Milleks autud päivirida, mis libiseb käest? Uius piira-
tud hingetõmbes, mis peab lugema päivi, et leida end kake
punktis vahelt?

Tahans vaba olla, ärge olgu arve ega suurus, är-
gu olgu ajakelli, mis libiseb käest. Olgu olen vaba ja mi-
nen vaba!

laker püüan siduda päivirida, kuid kisub end lah-
ti, ja kisub mind endaga, minu lõppu.

Sis olen võimatu, langes rinuale pea.

Pilgus püüan siis endas hävitata aja ja suurus
ja siis olen vaba - vaba olen ja minen. siis olen alevikus
ja tulevikus ja minevikus - mälestuse maal.

Olin veel nooruni pisune poisi põue tol korral ja
ministeeriumi kooli 7 jaos. Imelikud ja ärevad olid ajad siis,
võltsapool meid, kuid meil libises ühetasoline päevade kott.
Iludilasi oli täis kolm suurt klassi ja nii amapärane
elu. Olid riid ja leppimised, lüüsid ju müngud, mis aitasid iga-
vad päevad ähtule. Tunnus elu nende seinade vahel ja tär-
kasid idulehed, milledest mõneti ju kolletand, kuid siis veel
loppuand olid.

Sügripäeval tuli uus õpetaja kond. Uudishimulikud oli-
me, misuguse saab ta olema ja nii mitugi niinast vahli-
sit sel ähtul enam mujale, kui raamatute.

Tuli siis järgnevail päivil tuud, mida ootasime, ja
mil ta meilegi pidi tulema, ning see oli meide üli võhatud
"roopapuu".

Oli ilus, imaruse näo, pinnase pööni ja kähara
jooksiga poiss. Suurema osa tundeist pühendas muule
ainult lõpus andis midagi üles. Täi palju uut ja vär-
kust kaasa. Kõneles liunakoaldest, nende korraldusist, elust
eriti palju seminarist ja, kumrot' Mäletan ju esimesel tun-
nil tõustime meilgi ajakirja asutada, ja valisime toimetuse.
Oli minuigi ann - olla herra abitoimetaja! Ühtlasi tegime
igatõus andale, tema ettepanemisel pühaks kokkuseks 15 koppi.
koti annetada paberi muetamiseks, mida ka kõin erau.

litata täitsime.

Järgneval koosolekul kernis küsimus - kuidas nimetata sündijad. Kuideti, et ilusam nimi - kuma - ja ära võetud. Kandideeriti siis igasugusid, 'Öis'i', 'Leen'a', 'Lõnneis' kuni lõpuks mu ettepanekul, 'Tulevik' läbi läks ja ma nii ristisainus sain.

Toimetajale tehti siis pühaks kohustus uus ajakirjale sünnist saatesõna ehk juhtkirja kirjutata.

Toimetaja heura käis siis tervelt paar päeva pöö. rasena ringi; arvasin kind isegi tarvilikuks endale kol. ket kaasabi pakkuda, mis aga tänuga tagasi lüüati.

Kui püüad edigest väest, saad üle igast määst, maks ka siin. Ühel viidekü tunnil lugis toimetaja mulle, kui enda kaasvõitlejale suurespõlalisel paatosega, 'es sõna' alle.

"Juba ammu seigub Eesti surma unes, kaua aega pole eestis enam ihtki tähtsamat sündmust olnud. Käesolev ajakiri tahab seda puudust nüüd kõrval. dada, ise seda alles j.n.e. j.n.e.

Kuid imelikul kombel ei lasknud asja algataja, pu. rapõskiga õpetaja seda seokõnet läbi, vaid muretses hää. muhe poolest koguni uut.

"Tahisel kahvatul hämarusel kernivad pikad ki. de need j.n.e. õlskui see kumas Nt nii seisab.

Nüüd oli siis kõik olemas: toimetaja ja paber ja es sõna. Järgmistel päevadel toodi salaja ja pisteti peosse igasugusid vaimusünnitusi, väijaarvatud luuletusi, mit. metsoiti kõlavate varjunimede all. Sagadesi sünnitas autoril varjunime otsimine enam peavalu, kui terve töö ise. Toodud tööd leidsid kõik, 'Tulevikus' aset, sest et to. metusel paberikorti puudus. Isagi mina hakkasin suu. ne õhinaga tööse ja Enni Vasi, nime all ilmus ainumaa. Tuleviku luuletus, 'Tulevik', mis õpetaja poolt, ühna keus' leiti olevat, ainult mõne koha pealt veidi naiv!"

Tänapäev mäletas tust veel esimese salmi:

Meil tulevik on lühke

Tõis muste pilvi ta.

Meil pilvil sinise juune

Ilis võtab hävita j.n.e.

Kuudeni ilmusid ühtekokku 4-5 nummori. Illustra. toriks oli päätoimetaja küll mind määranud, kuid ku. likul kombel ilmusid numbrid kõik ilma, pilteta' algu. qi, et, trükitokas' valges leheski seui vahete jäetud.

ühe kõnnin mööda künnet, kurgut tähtsust süüguinim. Linn
 jõe melilao ja lüna ja teha vabata ning jälle järele ära ra änn.
 Sääril all, sääl puhkab ja mu jõgi. ta lained põhjatunud sinu ja
 rumus ja ühtueta ääre kollasemas helgis. Ning unes tugu si-
 lab tunne kallas helgu, kui kartes loiatades tumeletooma; en-
 muide ei ole võik liiga mütta jälle. See kallas, nagu niigla tume
 naat, nii ühe sarr, mis heljub heloja chade ja jõe sügavate lai-
 te vahel, ja kõige üle valvab Veenus valge päike.

Nii sel päeval seisavad vaikelt hallid haavad. Ilus on mu
 raamatud, mui on mu mõtted, aga ei ma tea miks rõõmus on ka
 ku hūmari ja tühine, ma ei tea miks vundua kiusab mind ette nii tüine.

Kulla vahet ehk tühjus, kuid siis hakkas haarama, naarda
 mia tühjusest vahust ja siis hakkas nutma. Ei mulle meeldi külle-
 rüüd, ei mulle meeldi sullutilled; mulle meeldib kaugus... ja kau-
 gusest on kullalille tütab mind, kullerüüd tütab mind, ainult kau-
 gu. See kaugus on must ja tüme, see kaugus on tõine, mõtte, kau-
 guist siiski votan, votan...

Istun, istun kevad poole põue. Istunseavad põgene, kuule,
 kuule kulla reed! Kuule!...

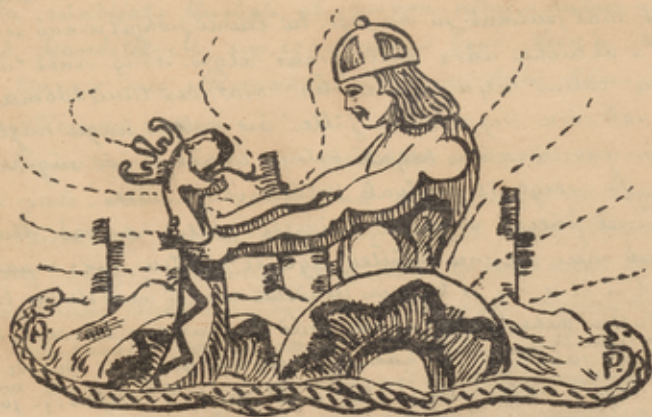
Tasa liigub haava nrb, tasa kukkub kõgu kuul ugi.
 Tõuseb päike hele, kallab valgust üle peele. Väravad liigub loins
 mind; aegi krob kui töö tuleb. Nii sel päeval seisavad hallid haavad.

Suis alles teaduse, et tugen mu olnud. Tugen ja ole see
 laps, kes põgenes kergele piirist, põgenes tugele rühist ja mal-
 divast liigist; ehk kull liigistat talist kivima sildant, tal elukui
 laine, siis kui töötades tunyis ajusse amatus tüne, kui ta lau-
 gemas nägi kõin aotat ja lootes. Aga see näha laps- see mur-
 dis nui maha, mis maine ja üle siis ruseid seimustat- vä-
 gu ja raine, silmis üks siht ja siiski kano; seot ma ja naine.

„Kuu“ N 22.

M. Kustlov'i katkest.

Enesest.

Päevad olid tantsivad. Verise ahelana nad olid libisevad, kuni kaotasid lõpuks mulle omad värvid. Liikusid nüüd kahvatuks, na ja ühetasoliseks. Lõpuks olin kuulutanud sõja kõigile: olen lubanud kõigist, et leida iseeni. Olen ülekasvanud elust. Püüdsin olla veel endas. Tegu vast nii, kui tõmba ennast endas!

Kui tantsurid enam-munturid otsides mehaanikust, sain masinaks.

Põlvad libisesid aga! Sai hall kangas; mustad mured julid, pisarad ja ahved-sai valguspäevade rida. ---

--- Täna lausun nii: Tantsul nägin Sind! Lärmooniku karguvail helidel kõljusid nähtu ja plast. Mässis sind verine valgus ja puhutae loor ja helid, täis ürgjõudu. Mässisid ja täitsid siis valgeseinuga toa. Rööts ihu, veevata valgus ja karglevad härmooniku helid, milline ankerd!

Vabastati need, keda süütuks leiti. Vabastati ka need kaks, keda oliin areteerinud ühel ähtul viimastena. Olin alnud valusalt ja nüüd vabastati.

Yällegi ähtu. Olin vaba teenistusest tol korral. Läinud vaid ääre, sest tuba täis lebasat ähku - kui tuli batat'oni ülem sõnadega: „Mee herra, kui vaba, siis palun saatne need isikud. Teis ju nad töölegi!“ lisas veel.

Mulle meelejäägi saanav jaluuskäin, lahutav, ja pole ju süngi. Lärmimegi siis.

On lõpulimeit . . . le jäänud sät.

On lõpulimeit jäänud mees . . .
Ei enam koshutu meid raski sõjajärga . . .
võib Eestis jälle näha rahuvait.

On päikegi meil amand teise sära;
Ei enam joovasta meid vere mõru maitse,
ei muusikani pole suutlani müra.

Külm kuzmit kangel angund vereleiva,
ja inimlikhaga veel täidet kaevikud-
Seal oli kitzuli nii mitme paine;

ent pea pehtaus saab jälle aulikult
kõin laibad inimverest angund loigud
ning jälle Eestis laulevad laulikud

ja nurmil, aasul, metsis kostvad rõõmu-hõigud.

„Kumma“ VII.

Aug. Alsin.

*

*

*

Sood sousemad on jälle valland maad;
 kus enne hõiskas hülgas elu, vaid
 on launad, samblad, veri, aus
 ja nitleb üksik inimene. Brontosaur
 kui kahe mineviku monument.

Fast mõnda läinud aeg, moment,
 kui ilmas valitseda väis,
 kus äitses talle iga õis
 ja pärlid, verevad rubiinid.
 Aeg uus. Nüüd külmus, kangeks luus.

Plm jake, kurblik vati, widedik
 kõik elu soo vaid pimesik.
 On surunud hali - sääski mees:
 ka viimne jumal üles püss

Ent tema Tõstas aga tasa lauge
 ja sammuk, vaates, kuidas jälle kõik nii
 Ueed vulisevad - eed. kauge...
 Oh pikad, pikad on kõik teed!...

„Kuma“ N 19.

O. Silv.

Annu anders emane!

Paludes.

1. Ema - ke-ne kul-les e-ma annu un-delt meen-le et sul pole soris ta-nud meeli.
 2. Ema - ke-ne ü-ra mu-ta armast mu-le alid sa... Kain ova valu ühe kaustsin ehküll!
 3. Ika ei leidsnud loosti sõ-nu sest et i-se loos-ti-la... siidame, mul rike võllus Anna

3. annu an... dem emane!
 2. Lohu küll var... self sõnata.
 1. meeli - ü-si mahe - daid!
 2. ehküll sõn - ta.
 3. annu e - ma - ne.

4. Emamehe, kallid ema
 Anna andest minale
 Siidame mul rike võllus
 Anna andest emane.

Iluma No.

Pärnjalt

Saene ja laul.

Olge-Steit.

1. Saene ja laul...
 2. Saene ja laul...
 3. Saene ja laul...

1. Saene ja laul...
 2. Saene ja laul...
 3. Saene ja laul...

Iluma No.

Kevadil.

„Tubis.

Dolcissimo agitato.

pp *rit.* *And. più mosso*

süüde mind süüde mind süüde mind süüde mind
 süüde mind süüde mind süüde mind süüde mind
 süüde mind süüde mind süüde mind süüde mind

rit. *And. più mosso* *pp* *And. più mosso* *rit.*

süüde mind, süüde mind, süüde mind, süüde mind
 süüde mind, süüde mind, süüde mind, süüde mind
 süüde mind, süüde mind, süüde mind, süüde mind

Sostenuto. *Pilgu vast*

ppp

igatsus-mäed! süüde mind, süüde mind, süüde mind, süüde mind
 igatsus-mäed! süüde mind, süüde mind, süüde mind, süüde mind
 igatsus-mäed! süüde mind, süüde mind, süüde mind, süüde mind

rit. molto *Grandioso vivace.* *ff*

enne kui süüde mind süüde mind süüde mind süüde mind
 enne kui süüde mind süüde mind süüde mind süüde mind
 enne kui süüde mind süüde mind süüde mind süüde mind

rit. *ff*

enne kui süüde mind süüde mind süüde mind süüde mind
 enne kui süüde mind süüde mind süüde mind süüde mind
 enne kui süüde mind süüde mind süüde mind süüde mind

Oo.

Oo on vait-

See nusus vait,
et kardam hingata
nisk õudsus und
Ja punde koha,
kui sala nult
käib üle õise maa
nii hääletu.

Ja ujub kuu
nii kahvatu
see üle valja laia, tume...

Ja kargell
läbi tasase uha
nisk sügavat valgu
nostub lüüke laul
nii tasane, kurb...

Sis vainik kõik...
nisk punde koha
kui sala nult
käib üle õise maa
nii hääletu -

Ja ujub kuu
nii kahvatu...

Viire.

Kumc N 21.

26 X 37.

Ja kevadel alid nad
ilusad, need keused, seal
metsas rauges. Nad hal-
jad, tumedad; neil keused
peri kevadine sulav vesi
ja nii nad seisivad, nagu
sinimüür ja lõõbus cha-
tauvad nasned kübid.

Nad on ilusad, need
kased, nad on kui tõemel-
sed kõrged reijud. Ei var-
ja neid veel lehtkasuk-
tume, nad on niisid nagu
ma neid ikka jälle uuest
näha tahans.

Ja siis kui katma rut-
tab neid ju soojalt, siis var-
javad neid puhtad lehe-
keused ja valgil paljail
siisail sulistavad nad siis
orusses ja naerdes, vadi-
tades murduvad kiiri helid,
mis saadab kuldpäike, päi-
napäike.

Taas samal õhtul
tahab Veenus pilviist maha tulla. Tule Veenus, tule! Sa
kiillalt hõljund tühjas ilmaruumis, saa kordki maises-
maise päraat!

Kuid Veenus ei tule, ei tule... Ta värisedes, värisdes ja
lõõkel helid, kui meelele ta pillid kiiri üle havislike
piiri, mis seadused seadus valgu. Ja mulle hele valgus
tungib hinge tema piiridest pinnast. Ta Veenus, üle puu-
de latse kummandades mulle läheneda piinab. Kuid näe,
ju temal kanda kohus kaine: ta hoiab krooni üle kevade,
see vaba laine. Ta ülem ülematest vilgub üle hämaruskulla,
kui õhtutaevas maalib pille mulle, — just mulle: keegi ju ei
tea, et jooksin välja nagu piirist lind.

Kui lehed kollased lungevad maha...

Kui lehed kollased lungevad maha,
kui paiskaks neid julmelt sügisetuul,
siis hinge löök sulalike valulike mõte:
mis pärast, mistarvis nad kasvavad puul?...

Miks sünnivad tuhanded lapsed ilma,
kui ainult leida on kannatust?
Kas selleks, et naised agonias sure, -
nii nebituult, nagu need lehed puust?

Miks ühelgi ühes pähe ei tule:
vast küll saab eest viletsast hoigavast soovist!
Miks ühelgi soov pole kadunud ise,
ei riskuises tuisigi endaga koos?

Ma naeran...

Ma naeran...

Kõigest jäust, kõigest hingest, naeran lõhnemiseni. Kesk
noppust, toorust, saatamist kurgust, kesk narmusust, mus-
tust, alatust - ma naeran ja naeran.

Ma naeran seda meeltumalt, kui nad tah-
vad läbipuuuri mu kõrgemale aabete, kallimate unistu-
le aluseni. Ma naeran ja mu naer on suur ja kõrge...

Ma naeran... Oo, tulge, õppige minu juures na-
nu! Tulge kuulake mu metsikut, pöörast naeru, mis ko-
tab nõdrameelsena kesk elu narmusust, noppust, toorust
ja alatust!

Tulge kuulake ja õppige teda!...

Kumu N 16

Linda Naglund

Värske kalme.

Sia hiljuti su matsin, siin su valge ristu allas äsja liivaga ma katsin, valge nisti paigutun su üle, lilled ehlen võtsime su murtnud rinnale. Tuulehül 'asane lehit su kohal, kades uusi kuldkollaseid lehti su kalmule... Llinga rahus! Ära sest raskust tunne, et mure muljutusel su nisti kaale söötan!...

Tasa värisevad lilled kalmul, tasa kuivand lehti laugel pärgalt maha, isas kõnlevad murjatu puud, põlised su kohal...

Llinga rahus! jõuan soosita veel värisevail huulil - pisarad silmis, valu meelotunsi mäsuks - aab lakti, nagu vangistat meelotunsi purustab kütke ta ja lõhub, kavejul, mätsab, et lõhkeda ahvardab süda...

Pole ma enam ammu nutnud üis. Nagu oleus kõik pühkam, ülem, sügavam, ärnem - taas ärkanud mu värske, tormest värske rinnast, et meelotust mulla su kohal.

Milleus elada veel, tekitab süütuus, kui kõik puruneb, millesse vähegi usku on, millest elu pimedikuks haardab kinni nagu uppaja? Milleus elada veel, kui iga lootus, mis vaevalt ärkab, nagu ärn taim mullapinnal, saab lapet, suab purustat?

Siin see kalme - kõik oleu siia matunud, mis mul oli, mille najal suutsin edasi, kõik millesse mul usku oli, mis mu kullid aatid unistused, lootused kaha tas; kõik mis mu pimedat elutees vähegi valgustas - kuus elada veel?

Aga ei: just nüüd tahan elada, tahan veel meelel - malt püüda oma sihile, kuigi veel kibuvitstest krook veel sinulaniini vajutakse mu pähe, kuigi pimedus ja tõrniid segavad mu käiku - lähem, tahan minna, tahan jõuda kaugele kutsuva meelitava sihile!...

Tasa lehed värisevad tuules, mis kui vaimekari kehveldeb su üle... Llinga rahus!...

Nagu mõtteis katkeb leht kuldkollase, tasa libiseb alla vajub maha su kalmule - llinga rahus!...

Värskest põlvitan veel maha, - hõõgub kestus valu värske rinnast, silmis kuivand kuuma pisarad - llinga rahus... Lähem, uhkelt kaugem aena aurukrooni lõpmine, viimse jõuga kõnnin oma tee ma otsani, siis ma tulen... Rannagana siis tahan ma puhkest leida, kalmu all, mis vajab sind, ning millil praegu värske lilled värisevad tuules...

KUMA TOIMETUS.

KEERIS.

KARPPINEN.

WIEGEMANN.

ROPLUS.

MINNER.

JAKOBSON.

TALLING.

TASA.

PIINK.

TENDER.

AA.

ADOLPH.

SHALLS.

Igavik.

Õhtu hämarbub
päike raugenub.

Rahule
loodus viib.

Üle künnis maa
musta mureda -
kuuleta hüüdvat sind
igavik -

Õhtu hämarbub
päike raugenub
mõttesse

nahku viib.

Keset mõtte teed -
rohke korraldust
ikka seisad sa
igavik -

Õhtu hämarbub
päike raugenub
valule

nahku viib...

Üle künnis maa
läbi hinge tee
ainult käimas sa
igavik -

Viime.

Kahvatu äis.

Ull orus, kus kõigis loid inimest viit
Võttes jumele all ühe, kuu, kuuventu.

Liinud tali, kües kevad, häitsmist
sõjse en viit

Kuid kahvatu vill ei ilustu
Vaid seisab värgitud jõuastest
Osavõtmatu häitsmistest.

I.

Ühel väikesel kuivalgel kevadel ääl
Org hingas rahus, mets häälte
Süü rääkis sala kahvatand äis:
„Muu kallim muura mind!“

„Ei sind muura iial!“ — mu vastasin — ma põlgan
sind kahvatu!

Tahan ääida seni kui leian siit
Nist tulipunnast äit.

II.

„See ajata!“ — vastas mul kahvatand äis —
Gõis ajata, arust siit
Gõis ajata! iial ei leia sa
Varjust tulipunnast äit!
Mõnd muura! ehk olen küll kahvatu
Kuid ilus siin kuivalgel ääl.

III.

Nii palus äll orus, mind kahvatand äis —
palus meelitas, hellasti...

Ja süü, nagu teadmata sirutün kae ja
juss ali kahvatand äis.

Mul korraga tõusis sai haavadud rõõs
Võin ääida hõisata.

Ja ühes an alati muutus äis
Kuivalgel nii kahvatu.

Ilm hõiskab -
Las' hõiskab,
küll elu nõrk tarub;
kümneid kaetu
ta hingele lasub! - -

Ilm naerab -
Las naerab,
küll tulevik tarub,
sajandeid vaeu
siis asemel asub -
- - - - -

Ilm nutab -
Las nutab,
küll aeg siis saab,
et lõõned haavu
mis surma toob!

Vari.

LAENA MULLE KANNEST, WANEMUINE

Sisu.

Toimetusest	Kuuma N 1.
Kuuma' asutajad	Hugo Barran
Õõvaikus valdab	Kuuma N 3.
Ma süüski tahcu loota	" " 2.
Suvisõ mälestused	" " 4.
Salvitus laugavad	" " 5.
Kured	" " 7.
Kausvõitlust	" " 9.
Pipsi	" " 11.
Kaldale uhustad Pipsi	" " 13.
Sügisel melancoolia	" " 14.
Pildike seminarist	" " 14.
Progem ahvost	" " 15.
Keda ma armastin	" " 15.
Kui lehed kollased	" " 16.
Ma naeran	" " 16.
Värskel kalmel	" " 16.
On lõpulikult	" " 18.
" "	" " 19.
Õõ	" " 21.
Katse	" " 22.
Eusest	" " 22.
Tägaajamine	" " 23.
Esimehe mälestus	Õõ. Tasa.
Kuuma' toimetuse	Hugo Barran.
Tule kevad!	Vitse.
Igavik	Vitse.
Kalvatu õis	Salme Bidermann.
Plm hõimkale	Vavi.
Loena mull karmelt	Kuuma N 2.

